

## **CE(L): zgodność maszyn i urządzeń**

**Niemal w każdej pracy towarzyszą nam maszyny lub inne urządzenia, a międzynarodowy transfer technologii jest łatwiejszy niż kiedykolwiek wcześniej. Zgodność z wymaganiami zasadniczymi w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia dotyczy nie tylko odpowiednich warunków pracy. To również kwestia kar grożących za eksploataowanie urządzeń niezgodnych z wymaganiami.**

Najistotniejszym aktem prawnym dotyczącym zgodności maszyn i urządzeń jest dyrektywa 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ws. maszyn (tzw. dyrektywa maszynowa). Oddać do użytku, a także wprowadzić do obrotu na terenie Unii Europejskiej można jedynie urządzenia, które spełniają postanowienia tej dyrektywy i powiązanych z nią aktów prawnych.

### **Stare dobre przepisy**

Czy na pewno muszę dostosować starą maszynę do aktualnych wymagań? Jakie konsekwencje grożą mi, jeśli tego nie zrobię? To jedne z pytań często zadawanych specjalistom z Akademii EcoMS, która prowadzi szkolenia otwarte m.in. z zakresu oceny zgodności maszyn i urządzeń.

- Gdy słyszę takie pytania, przywołuję, ku zdziwieniu sporej części słuchaczy, akt prawny, który powstał trzydzieści lat przed dyrektywą maszynową, czyli Kodeks pracy – opowiada Grzegorz Brylonek, trener z Akademii EcoMS.

Zgodnie z art. 217 Kodeksu pracy, niedopuszczalne jest wyposażanie stanowisk pracy w maszyny i inne urządzenia, które nie spełniają wymagań dotyczących oceny zgodności określonych w odrębnych przepisach. Grozi za to grzywna od 1000 do 30 000 zł. Wykroczenie ma charakter formalny, co oznacza, że kwestia, czy maszyna jest naprawdę niebezpieczna, nie ma znaczenia. Liczy się brak wymaganej deklaracji zgodności.

Warto dodać, że grzywnę z tytułu wprowadzania do obrotu lub oddawania do użytku wyrobów niezgodnych z zasadniczymi wymaganiami – i to bez określonej górnej granicy jej wysokości – przewiduje także art. 45 Ustawy o systemie oceny zgodności.

### **Przesadny minimalizm wymagań**

Jakie wymagania – minimalne czy zasadnicze – powinny zostać spełnione przy sprowadzaniu do zakładu starej maszyny? Często popełnianym błędem przy poszukiwaniu odpowiedzi na to pytanie jest „wybieranie” takiej daty z cyklu życia maszyny, by uznać, że niezbędne jest dostosowanie tylko do wymagań minimalnych.

Zgodnie z § 34 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy, „maszyny nabyte przed dniem 1 stycznia 2003 r. powinny być, w terminie do dnia 1 stycznia 2006 r., dostosowane do minimalnych wymagań dotyczących maszyn (...)”. Co z maszynami wyprodukowanymi przed 1 stycznia 2003 r., a kupionymi na rynku wtórnym dopiero teraz?

- Jeśli data zakupu jest późniejsza niż 1 stycznia 2003 r., to maszyna musi zostać dostosowana do wymagań zasadniczych i oznaczona znakiem CE bez względu na to, kiedy została wyprodukowana czy zakupiona przez poprzednich użytkowników – wyjaśnia Grzegorz Brylonek.

Dość często zdarzają się zakupy maszyn bez dokumentacji, tabliczki znamionowej, informacji o roku produkcji, nie mówiąc już o oznaczeniu CE. W takiej sytuacji maszynę należy bezwzględnie dostosować do wymagań zasadniczych.

### **Na kłopoty – norma zharmonizowana**

Wymagania zasadnicze zostały określone w dyrektywie maszynowej oraz w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn. Oczywiście nie sposób oczekiwać, by te akty prawne regulowały kwestie bardziej szczegółowe,

charakterystyczne dla konkretnych maszyn. Wówczas wyjaśnień i odpowiedzi na nurtujące nas pytania należy poszukiwać w normach zharmonizowanych z tą dyrektywą.

Dla przykładu: w jednej z firm zostały zainstalowane kilkunastoletnie maszyny, które nie spełniały aktualnych czasów dobiegów. Niezbędne było zatem ich dostosowanie. Czasy dobiegów zależą od rodzaju maszyny, a szczegółowe wytyczne można odnaleźć właśnie w normach zharmonizowanych.

Tematyka zgodności maszyn i urządzeń to tak naprawdę zbiór konkretnych, często złożonych przypadków, które należy rozpatrywać częstokroć w oparciu o wiele aktów prawnych. – Dlatego w Akademii EcoMS integralną część szkoleń z tego zagadnienia stanowią zajęcia praktyczne. Uczestnicy pracują na autentycznych przypadkach, wykonując, przy czynnym wsparciu trenera, praktyczne oceny wybranych maszyn – opowiada Grzegorz Brylonek.

----

**Akademia EcoMS** szkoli w szeroko rozumianej problematyce zarządzania, a przede wszystkim w zakresie systemów zarządzania, wymagań prawnych, ochrony środowiska, bhp i jakości. Doświadczeni praktycy przekazują aktualną wiedzę, stan prawny i realne przykłady z codziennych doświadczeń. Prezentowane rozwiązania są bardzo użyteczne w pracy kadry kierowniczej, audytorów, specjalistów i pracowników produkcji, co implikuje również rozwój całej firmy.

**Kontakt dla mediów:**

Paweł Żurawski, e-mail: [pawel.zurawski@solpin.pl](mailto:pawel.zurawski@solpin.pl) tel. kom. 600 509 073, [www.akademiaeoms.pl](http://www.akademiaeoms.pl)